

Filatelistická výstava „Vysoké Mýto 2011“

Ve dnech 12 – 16. října 2011 proběhla ve Vysokém Mýtě 1. česko-slovenská filatelistická výstava, první společná výstava od rozpadu republiky v roce 1993.

Výstavu uspořádal Klub filatelistů 05-11 Vysoké Mýto. Byla nejvýznamnější v dějinách tohoto klubu vzhledem k tomu, že zde probíhala výstava Premiéra i Národní a současně česká i slovenská.

Výstava byla instalována v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě, v jednom z nejstarších muzeí v Čechách. Jeho sbírky se začínají datovat od roku 1871. Letos si připomíná 140. výročí a 1. česko-slovenská filatelistická výstava byla určitě významnou událostí tohoto jubilea.

Klub filatelistů Vysoké Mýto byl založen v roce 1922 a první výstava se zde konala v roce 1937. V současné době má tento KF 05–11 39 členů, z nichž řada je velmi aktivních. Vždyť na samotné výstavě se pořadatelsky podílelo 7 členů klubu. Pod vedením předsedy OV Petra Fencla pracovali jako tajemník Jan Sobotka, roli hospodáře měl Vladislav Beneš, vedoucím filatelistického a výstavního odboru byl Luboš Sodomka, dalšími členy OV byli Ladislav Katzer, Jiří Prušek a Václav Šraut. Organizační výbor doplňovali Zdeněk Okáč jako gestor výstavy, jmenovaný SČF, a Vojtěch Jankovič – slovenský národní komisař. Jury pracovala ve složení: Walter Müller jako předseda, Zdeněk Okáč – tajemník a členové Miroslav Bachratý, Július Cacka, Bedřich Helm, Vojtěch Jankovič, Václav Kopecký a Vít Vaníček.

Co se týká exponátů, opravdu zde bylo co k vidění. Na Národní výstavě bylo celkem 80 (!) exponátů, na výstavě Premiéra 38 exponátů. Bylo jich tolik, že nebylo možné všechny instalovat, a tak jich 18 bylo hodnoceno v trezoru, což je jistě škoda. Některé z nich byly špičkové, např. exponát Petra Bláhy, který získal Velkou zlatou medaili, cenu výstavy. Bohužel návštěvníci neměli možnost jej vidět.

Součástí výstavy byla řada přednášek. Byl jsem příjemně překvapen odbornou úrovní přednášejících a dozvěděl se řadu nových informací. Zahájil je známý sběratel, vystavovatel a spoluzakladatel Exponetu Milan Černík přednáškou na téma „Obnovování poštovního provozu v ČSR v letech 1945–1946“. Ve svém exponátu Milan Černík prezentoval tuto historicky zajímavou oblast. Rozdílná situace byla na území bývalého Protektorátu, Slovenského štátu, bývalých Sudet, ale i na jižním Slovensku či na Podkarpatské Rusi. Další přednášku přednesl Michal Hauzr na téma „Holokaust v poštovních dokumentech“. Na toto téma je zpracováno nemálo literatury či televizních pořadů, vidět však „in natura“ dokumenty, které psaly oběti holocaustu, bralo někdy dech. Člověk si naplno uvědomoval strašnou zřídmost nacistické „průmyslové vyhlazovací mašinérie“.

Dále v přednáškách pokračovali Miroslav Bachratý a pan O. Földes na téma „Slovenská republika 1939–45 a její místo v čs. filatelii“. Přednáška začínala o známkovou emisní činnost Slovenského štátu v období slovenské autonomie v roce 1938 a končila Slovenským štátem. Posluchači se dozvěděli mnoho údajů o zajímavosti z tohoto nešťastného historického období na Slovensku, které jsou velmi těžko dostupné i ve specializované literatuře. Přednáška byla dokumentována bohatým filatelistickým materiálem.

Závěrečnou přednášku přednesl juryman a slovenský národní komisař Vojtěch Jankovič na téma „Aktuálně trendy v námetové filatelii (tématické exponáty IV. generácie)“, které prezentoval s použitím svého zlatého exponátu „My life as a Bicycle“ (Můj život jako bicykl). Posluchači byli hlavně zvědaví, co to je „tématický exponát IV. Generace“, protože to je nový filatelistický termín. Vojtěch Jankovič začal s úsměvem vysvětlovat charakteristiku exponátů I.–3,5 generace podle svého vývoje, až postupně přešel na IV. generaci. Dá se říci, že tak, jak se vyvíjejí exponáty až už v třídě tradiční filatelie, či třídě filatelistické historie, vyvíjejí se i požadavky na tematickou filatelii. Tvorba exponátů je logickou stavbou, která má svoje zákonitosti, a použité materiály musí s názvem exponátu filatelisticky souviset, za což se potom na výstavách získávají toužebné body navíc. Za sebe bych jen dodal, že na odpovídající úrovni musí být i znalosti jurymanů, aby se dokázali „vcítit“ do uvažování vystavovatele. Protože i když předpisy pro tvorbu exponátů jsou dány, přece jen se dá jedna věc vysvětlit několika způsoby. Ale i tohle je pro soutěže přínosem, protože není nic horšího než nudný, nic nefikající exponát.

Nyní k vlastní výstavě a exponátům. Vzhledem k tomu, že jsem na výstavě byl 3 dny, měl jsem možnost si exponáty dobře prohlédnout a pohovořit s celou řadou vystavovatelů. Začnu Národní výstavou, která se dá klasifikovat jako obdoba mistrovství České a Slovenské republiky (výsledky jsou zde: <http://www.csvystava.blogspot.com/>)

Slavnostního vyhlášení výsledků (Palmáře) se zúčastnili představitelé SČF i ZSF. Za SČF její nový předseda Walter Müller a za slovenský svaz (ZSF) předseda Miroslav Ňaršík, dále předseda organizačního výboru Petr Fencel a člen organizačního výboru Vladislav Beneš.

Oficiální představitelé: (zleva) Petr Fencel, Vladislav Beneš, Miroslav Ňaršík, Walter Müller

Ve třídě **Tradiční filatelie** získal Velkou zlatou medaili a cenu výstavy Petr Bláha za exponát „Ázerbajdžán 1919–1923“. Velkou škodou pro všechny návštěvníky i vystavovatele bylo, jak jsem již uvedl, že byl hodnocen v trezoru a nikdo tedy neměl možnost si tento jistě zajímavý, ale i atraktivní exponát prohlédnout. Zlatou medaili v této kategorii ještě získal Petr Tuček za exponát „Siam“.

Třídou **Poštovní historie** vyhrál a Velkou zlatou medaili s hlavní cenou výstavy získal Zdeněk Filípek za exponát „Silesia Orientale“. Exponát

Vystavovatel Zdeněk Filípek s hlavní cenou výstavy za exponát SILESIA ORIENTALE (zleva: Petr Fencel, Walter Müller, Zdeněk Filípek)

„nabitý“ jedinečnými materiály, ale též výborně obsažené zpracovaný, s řadou unikátních celistvostí. Zdeněk Filípek je u nás zřejmě i největším odborníkem na přetisky SO 1920 na známkách „Hradčany“ a důstojným nástupcem Oldřicha Tovačovského. Vzhledem k tomu, že i za další dva exponáty získal zlaté medaile, lze o něm hovořit jako o nejúspěšnějším vystavovateli této výstavy. Určitě si za tyto úspěchy zaslouží samostatný rozhovor.

Zlatou medaili získal Michal Hauzr za exponát „Perzekuce židovského národa v Protektorátu Č+M

a ghetto Terezín“. Návštěvníci měli možnost podrobně se s tímto exponátem seznámit na jeho přednášce, která proběhla v pátek dopoledne. Další zlatou medaili získal František Divok za „Poštovníctvo na Spiši do roku 1920“.

Ve třídě **Celin** získal zlatou medaili Milan Černík za exponát „ČSR 1945–1946 – Obnovování poštovního provozu“. Také s tímto exponátem měli návštěvníci možnost se seznámit na Černíkově přednášce.

Ve třídě „Aerofilatelie“ byly vystaveny dva exponáty a oba získaly zlaté medaile: Ladislav Fekete – „Medzi nebom a zemou“ a Pavel Bouda – „Československá letecká pošta 1920–1938“.

Ve třídě **aerofilatelie a astrofilatelie** zlaté medaile nebyly uděleny, ale za zmínku určitě stojí exponát Jaroslava Punčocháře – „Československé letectví 1918–1939“, za který získal velkou pozlacenou medaili a cenu.

Ve třídě „Fiskální filatelie“ byl vystaven jediný exponát Jiřího Černého „Kolký a kolkové papíry indického feudálního státu Bonai“. Tento pozoruhodný exponát, vystavený letos na světové výstavě INDIPEX 2011 v Indii, získal ve Vysokém Mýtě velkou pozlacenou medaili.

Ve třídě **Literatury** byly uděleny dvě zlaté medaile. Získali je Zdeněk Filípek za knihu „Weipert Falzum“ a Jan Starec za „Specializovaný katalog celin ČR 1933–2010 CD“. Vzhledem k tomu, že větší počet bodů získal Zdeněk Filípek, dá se o něm psát i jako o celkovém vítězi třídy Literatury.

Ve třídách **Jednorámových exponátů** i **Otevřených tříd** nebyly zlaté medaile uděleny, zajímavý však byl určitě exponát „Dobytčie pasy“ od Dušana Evinice, který získal pozlacenou medaili. (Dokončení na následující straně)